

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ПЕРЕКЛАДУ

для здобувачів вищої освіти

з освітньо-професійної програми
Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
спеціальності **035 Філологія**
спеціалізації **035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),**
перша – англійська

оффлайн формат проведення екзамену

Ступінь вищої освіти: бакалавр
Форма здобуття освіти: денна

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови та перекладу для здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Ступінь вищої освіти «бакалавр» / Укладачі: Я.В. Гнезділова, Н. П. Ізотова, І. С. Кириченко, І.А. Редька. Київ, КНЛУ, 2022. 28 с.

Укладачі :

Ізотова Н. П. – професор, доктор філологічних наук

Кириченко І. С. – доцент, кандидат філологічних наук

Гнезділова Я. В. – доцент, доктор філологічних наук

Редька І.А. – кандидат філологічних наук

Рецензенти:

1. *Яшенкова О. В.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

2. *Валігура О. Р.* – доктор філологічних наук, завідувач кафедри східної філології Київського національного лінгвістичного університету

**Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології і філософії мови
28 серпня 2023 р., протокол № 1**

Завідувач кафедри:

(підпис)

Н.П. Ізотова

**Затверджено на засіданні вченої ради
факультету германської філології і перекладу
29 серпня 2023 р., протокол № 1**

Декан факультету:

(підпис)

Я.В. Гнезділова

**Затверджено на засіданні вченої ради Київського національного
лінгвістичного університету: _____ 2023 р., протокол № _____**

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Вимоги до студентів на атестаційному іспиті з першої іноземної мови та перекладу	7
2. Структура, зміст і порядок проведення іспиту.....	9
2.1. Письмова частина атестаційного іспиту	10
2.2. Усна частина атестаційного іспиту	12
2.2.1. Перше завдання усної частини атестаційного іспиту	13
2.2.2. Друге завдання усної частини атестаційного іспиту	14
3. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за ступенем “бакалавр” на атестаційному іспиті з першої іноземної мови та перекладу	18
3.1. Оцінювання письмової частини відповіді	18
3.2. Оцінювання усної частини відповіді	20
3.2.1. Оцінювання першого завдання	21
3.2.2. Оцінювання другого завдання	23
3.3. Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови та перекладу.....	24
4. Рекомендована література для підготовки до атестаційного іспиту з першої іноземної мови та перекладу	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу призначена для здобувачів вищої освіти за ступенем “Бакалавр”, які закінчують Київський національний лінгвістичний університет за денною формою здобуття освіти.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (англійської) та перекладу має на меті визначення готовності здобувачів вищої освіти за ступенем “Бакалавр” до розв’язування складних спеціалізованих задач і практичних проблем у галузі філології, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов’язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, а також організацією успішної комунікації різними мовами.

У межах цього іспиту перевіряється і оцінюється рівень сформованості у здобувачів предметно-фахової компетенції: комунікативної, соціокультурної, професійної тощо шляхом демонстрації майбутніми фахівцями набутих ними теоретичних знань, практичних навичок і вмінь. Здобувачі мають продемонструвати вільне володіння іноземною мовою (англійською), навичками й уміннями лінгвостилістичного та перекладацького аналізу тексту, усного послідовного перекладу текстів з англійської мови на українську, а також володіння системою знань у галузі мовознавства.

До складання атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу (ступінь вищої освіти “Бакалавр”) допускаються студенти IV курсу, які повністю виконали всі вимоги навчального плану, зокрема навчальних програм з практичного курсу першої іноземної мови, лінгвокраїнознавства, теоретичних курсів граматики, фонетики, вступу до германського мовознавства, історії мови, лексикології, стилістики, загального мовознавства, теорії та практики перекладу.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови та перекладу **проводиться іноземною мовою**, що вивчається (англійською).

Для проведення атестаційного іспиту скликається екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти за ступенем “Бакалавр” у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія створюється щорічно наказом ректора й діє протягом календарного року.

Завдання атестаційного іспиту полягають у перевірці й оцінці сформованих у студентів компетентностей та програмних результатів навчання у відповідності з освітньо-професійною програмою, зокрема:

- **інтегральної компетентності:** здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **загальних компетентностей:**

- ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймаючи обґрунтовані рішення.

– ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.*

● **фахових компетентностей:**

– ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

– ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

– ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

– ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

– ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

– ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

– ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

– ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

– ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

– ФК 14. *Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.*

– ФК 16. *Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації*

(конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

● **Програмних результатів навчання:**

– ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами, знати специфіку національного менталітету співрозмовника та різні позамовні чинники, використовуючи їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

– ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

– ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

– ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

– ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

– ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

– ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

– ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

– ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.

– ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

– ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

– ПРН 20. *Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих різножанрових текстів.*

– ПРН 21. *Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.*

– ПРН 22. *Відтворювати у письмовій формі чіткий, послідовний текст заданого стилю і жанру зі збереженням логічної структури й смислового наповнення та володіти прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцінювання, редагування, зворотній переклад); вміти тлумачити фактичну інформацію і точку зору автора мовою перекладу, перефразовуючи значення складних термінів або фраз, якщо не існує точного еквівалента у мові перекладу.*

– ПРН 23. *Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.*

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови та перекладу здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено “Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти)”, ухваленого вченою радою Університету 29 вересня 2022 року, протокол № 3, Наказ № 488-0 від 29.09.2022 р.

Дотримання **академічної доброчесності** здобувачами вищої освіти на атестаційному іспиті передбачає **самостійне** виконання студентами завдань атестаційного іспиту в усній та/або письмовій формах. Для осіб з особливими потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх особливих потреб і здатностей. Відповідно до Закону України про освіту (від 05.09.2017) під час атестаційного іспиту порушенням академічної доброчесності вважається списування – використання письмових робіт із зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

1. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (англійської) та перекладу передбачає перевірку та оцінку рівня сформованості у здобувачів предметно-фахової компетенції: комунікативної, соціокультурної, професійної тощо шляхом демонстрації майбутніми фахівцями набутих ними теоретичних знань, практичних навичок та вмінь. Здобувачі мають продемонструвати вільне володіння іноземною мовою, навичками й уміннями лінгвостилістичного та перекладацького аналізу тексту, усного послідовного перекладу текстів з англійської мови на українську, а також володіння системою знань у галузі мовознавства.

Очікувані результати навчання полягають у тому, що студенти мають:

знати:

- лексико-граматичну систему й орфоепічні норми англійської мови на достатньому рівні для здійснення комунікації в усному та писемному різновидах;
- теоретичні основи іноземної мови за її рівнями: фонетичним, морфологічним, лексичним, словотвірним, синтаксичним;
- головні етапи розвитку лінгвістичної науки, її основні напрями і школи;
- основні підходи до перекладу текстів різних жанрів;
- основи стилістики мови і тексту, головні підходи до інтерпретації художніх і нехудожніх текстів;

вміти:

- вільно і грамотно висловлюватись англійською мовою у різних комунікативних ситуаціях;
- надавати інтерпретацію та переклад англомовного художнього та нехудожнього тексту;
- зв'язано і послідовно висловлювати думки на запропоновану тему в письмовому вигляді;
- аналізувати основні мовознавчі напрями й школи, шлях розвитку вітчизняного і світового мовознавства.

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови (англійської) та перекладу здобувачі вищої освіти за ступенем “Бакалавр” повинні показати: вільне володіння іноземною мовою та її теоретичною базою, зокрема з фонетики, морфології, словотвору, синтаксису, лексикології, вступу до германського мовознавства, історії мови, теорії та практики перекладу, стилістики, і, відповідно, орфоепічною, лексичною та граматичною мовними нормами, а також нормами побудови тексту та дискурсу; знання актуальних проблем теорії мови та підходів до аналізу мовних і мовленнєвих явищ; уміння визначати відповідні мовні явища, здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей мовної системи; здатність встановлювати взаємозв'язки між мовними та мовленнєвими одиницями під час аналізу текстового матеріалу; уміння виявляти та аналізувати безеквівалентну лексику, власні назви та інтернаціоналізми, граматичні структури, що вимагають трансформації при перекладі; лінгвокраїнознавчу компетенцію, тобто знання про особливості історичного, соціокультурного, політичного розвитку країни, мова якої вивчається, відбиті у мові та/або розглянуті крізь призму мови; комунікативну компетенцію, тобто володіння способами формулювання думок відповідною мовою, засобами реалізації мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності; уміння та навички використовувати базовий словник в обсязі програмних вимог (близько 4500 лексичних одиниць) та вживати цю лексику в усній і письмовій формі в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (англійської) та перекладу для здобувачів вищої освіти за ступенем "Бакалавр" складається з письмової та усної частин і відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів з першої іноземної мови та перекладу.

У разі, якщо іспит проводиться в дистанційному режимі у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, протягом усього часу, що передбачений розкладом атестаційних іспитів, голова, секретар і члени екзаменаційної комісії знаходяться у вебсередовищі на віртуальному робочому місці в режимі онлайн (аудіо-, відеоконференції, чати месенджерів тощо) та перебувають у постійному одночасному контакті зі студентами.

Доступність і присутність студента / студентки безпосередньо на іспиті у форматі офлайн або у веб-середовищі дистанційного атестаційного іспиту в онлайн форматі (аудіо-, відеоконференції, чати месенджерів тощо) є обов'язковою. У разі неявки на атестаційний іспит студент / студентка не має права на перескладання в поточному навчальному році.

Обов'язковою умовою складання дистанційного атестаційного іспиту є наявність у кожного студента доступу до будь-якого мультимедійного комунікаційного пристрою (комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон тощо), який надає можливість інтернет-зв'язку. У разі виникнення проблем технічного або іншого характеру, студент може зателефонувати на гарячу лінію деканату, яка створюється спеціально на час проведення атестаційних іспитів, а також звернутися до членів атестаційної комісії через мобільні додатки Viber, Telegram тощо. Телефони, за якими можна звернутися для вирішення питань, що виникають через технічні або інші проблеми, буде заздалегідь повідомлено студентам академічних груп електронною поштою.

Структура атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу включає письмову та усну частини. Завданням письмової частини іспиту є письмове реферування іноземною мовою українськомовної публіцистичної статті з висвітленням власної думки щодо зазначеної проблематики. Усна частина іспиту включає два завдання, які спрямовані на перевірку практичних навичок користування іноземною мовою, а також знань про теоретичні засади провідних галузей лінгвістики та перекладознавства.

У разі, якщо атестаційний іспит проводиться в *дистанційному режимі* у форматі онлайн, для організації письмової частини іспиту використовується хмарний вебсервіс MicrosoftOffice 365. У разі виникнення технічних проблем на зазначеному сервісі для проведення письмової частини іспиту залучаються інші вебсервіси, як-от: Google Classroom, Edmodo тощо.

Перед початком атестаційних іспитів студент/студентка повинен, по-перше, переконатися в тому, що його обліковий запис у Microsoft Office 365 є активним. По-друге, студент/студентка повинен створити обліковий запис у Google, що є необхідним у разі використання вебсервісу Google Classroom. Такий запис має містити його/її прізвище та ім'я відповідно до запису в паспорті громадянина України. Громадяни інших держав зазначають прізвище та ім'я відповідно до офіційних документів своєї держави. В обліковому записі зазначається також номер групи, в якій навчається студент / студентка. Наприклад, *Іванова Вероніка МЛпа 05-19*. Крім того, студент / студентка заздалегідь надає деканату адресу електронної пошти, номер мобільного телефону (бажано пов'язаного з мобільним додатком Viber або Telegram), за якими представники деканату, голова та члени екзаменаційної комісії будуть спілкуватися зі студентом / студенткою з усіх питань, пов'язаних зі складанням атестаційного іспиту. Відповідальність за процедуру збору й обробки персональних даних студентів несе деканат відповідного факультету.

Для проведення усної частини іспиту в *дистанційному режимі* у форматі онлайн використовується корпоративна платформа Microsoft Teams. Перед початком атестаційних іспитів студент/студентка повинен переконатися в тому, що його обліковий запис у Microsoft Teams є активним. У разі виникнення технічних проблем на корпоративній платформі Microsoft Teams, усна частина іспиту може бути проведена за допомогою програмного забезпечення Skype, мобільного додатку Viber, платформи для проведення відеоконференцій Zoom або інших вебсервісів, які надають змогу аудіо- та відеозв'язку.

Матеріал до атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу оновлюється щорічно відповідними кафедральними методичними секціями та затверджується профільною випусковою кафедрою.

2.1. Письмова частина атестаційного іспиту

Письмова частина іспиту передбачає *реферування* іноземною мовою українськомовної публіцистичної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної в ній проблематики.

Письмова робота з першої іноземної мови (англійської) та перекладу виконується в перший день атестаційного іспиту.

У разі, якщо атестаційний іспит проходить у *дистанційному режимі* у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для його проведення використовується хмарний вебсервіс MicrosoftOffice 365. У разі виникнення технічних проблем на зазначеному сервісі для проведення письмової

частини іспиту залучаються інші вебсервіси, як-от: Google Classroom, Edmodo тощо.

Пропоновані для реферування статті обсягом 600–700 слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу першої іноземної мови з I по IV роки навчання.

Обсяг виконаної роботи – 250–300 слів.

Термін виконання завдання – 2 академічні години (90 хвилин).

У разі, якщо іспит проходить у *дистанційному режимі* у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, додаткові **15** хвилин до загального часу виконання роботи надаються студентові з огляду на технічні проблеми, що можуть виникнути під час реферування статті. Таким чином, сумарний час виконання роботи – **115** хвилин. Роботи, подані пізніше визначеного часу, до розгляду не приймаються.

Якщо іспит проводиться в *дистанційному режимі* у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, перед початком письмової частини дистанційного атестаційного іспиту всі студенти проходять процедуру автентифікації, тобто електронної ідентифікації, підтверджуючи свою присутність у веб-середовищі дистанційного іспиту шляхом участі в онлайн-конференції на корпоративній платформі Microsoft Teams (або програмного забезпечення Skype, мобільного додатку Viber, платформи для проведення відеоконференцій Zoom або інших вебсервісів, які надають змогу аудіо- та відеозв'язку у разі можливих технічних проблем на корпоративній платформі Microsoft Teams), під час якої студент називає своє офіційне прізвище, ім'я, по-батькові та пред'являє паспорт або студентський квиток. Секретар екзаменаційної комісії проводить реєстрацію студентів, заповнюючи відповідні документи. У разі, якщо студент не зареєструвався, йому не надається доступ до письмового завдання.

Письмова частина іспиту починається після завершення процедури автентифікації студентів. Для цього у календарі на корпоративній платформі Microsoft Teams створюється зібрання, посилання на яке надсилається на корпоративну електронну адресу студентів. Також на корпоративну електронну пошту кожного студента надсилається письмове завдання, яке після його виконання студент має відправити як прикріплений файл у чат відповідного зібрання. У разі, якщо через технічні або інші проблеми письмова частина іспиту проходитиме із залученням вебсервісу Google Classroom, на корпоративну електронну пошту студента надсилається посилання, за допомогою якого студент може отримати доступ до письмового завдання.

Електронні документи, доступ до яких отримує студент, складаються з інструкції до виконання роботи, українськомовної статті для реферування та бланку для відповіді, у якому студент обов'язково зазначає українською мовою своє офіційне ім'я та прізвище, а також шифр і номер академічної групи.

Якщо у студента виникають запитання або проблеми під час виконання письмової роботи, він може звернутися до членів екзаменаційної комісії безпосередньо у чаті зібрання корпоративної платформи Microsoft Teams, через мобільні додатки Viber або Telegram або зателефонувати на гарячу лінію деканату.

Після того як робота студента надходить на інтернет-платформу, секретар екзаменаційної комісії повідомляє студенту, що його робота отримана, за допомогою вебсервісу, на якому виконувалася робота (наприклад, за допомогою повідомлень у чат зібрання корпоративної платформи Microsoft Teams або у Google Classroom шляхом використання функції «Коментар»), електронної пошти тощо. Після цього секретар екзаменаційної комісії робить знімок екрана для фіксації факту отримання роботи та її змісту. Знімок екрана зберігається як документ сурової звітності. Отримані письмові роботи завантажуються у хмарне сховище OneDrive або на електронний носій інформації (наприклад, USB-флешнакопичувач), роздруковуються для перевірки екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти за ступенем «Бакалавр». Перевірені роботи засвідчуються підписами екзаменаторів. Письмові роботи зберігаються в електронному та роздрукованому форматах.

2.2. Усна частина атестаційного іспиту

Другим етапом атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу є його усна частина, яка включає два завдання з практичних і теоретичних аспектів першої іноземної мови, що вивчається.

У разі, якщо іспит проходить у *дистанційному режимі* у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, усна частина атестаційного іспиту проводиться в режимі онлайн-конференції на корпоративній платформі Microsoft Teams. У разі виникнення технічних проблем на корпоративній платформі Microsoft Teams, усна частина іспиту може бути проведена за допомогою програмного забезпечення Skype, мобільного додатку Viber, платформи для проведення відеоконференцій Zoom або інших вебсервісів, які надають змогу аудіо- та відеозв'язку.

Перед початком усної частини дистанційного атестаційного іспиту всі студенти проходять процедуру автентифікації та підтверджують свою присутність у відповідному вебсередовищі в онлайн-форматі. Електронна ідентифікація студентів починається о 8.15 і здійснюється за допомогою аудіо- та відеоінструментів корпоративної платформи Microsoft Teams.

Протягом іспиту студент постійно знаходиться у вебсередовищі дистанційного атестаційного іспиту. Під час відповіді та підготовки до неї студент зобов'язаний постійно бути на аудіо- й відеозв'язку з головою та членами комісії, а також бути готовим приєднатись до відеоконференції у будь-яку мить за запрошенням членів комісії.

Якщо іспит проходить у форматі **офлайн**, час, що надається здобувачу для підготовки відповіді, – **1** академічна година. У разі, якщо іспит проходить в **дистанційному режимі** у форматі онлайн з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для підготовки лінгвістичного коментаря студенту надається **15 хвилин**, для відповіді на теоретичне питання – до **3 хвилин**. Тексти для першого завдання усної частини атестаційного іспиту виводяться на екран комп'ютера / телефону або іншого мультимедійного комунікаційного пристрою, який підтримує відеозв'язок, за допомогою функції демонстрації екрану на корпоративній платформі Microsoft Teams. Після відповіді на перше завдання студент отримує питання з теоретичних мовних дисциплін. Теоретичне питання оголошується студентом в усній формі.

2.2.1. Перше завдання усної частини атестаційного іспиту

Ознайомлення із запропонованим автентичним іншомовним художнім текстом / статтею / віршем; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Обсяг тексту для аналізу – до **2500** друкованих знаків (для іспиту у форматі **офлайн**) та до **1000** друкованих знаків (для іспиту у форматі **онлайн**).

Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвостилістичний аналіз тексту повинен продемонструвати знання здобувачами основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки навчання, у їх застосуванні до практичного аналізу. Зокрема, необхідними є: визначення функціонального стилю та жанрової належності тексту;

- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів з позицій їх належності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та аналіз безеквівалентної лексики, власних назв та інтернаціоналізмів, важливих для перекладу тексту;
- ідентифікація та аналіз граматичних структур, що вимагають трансформації при перекладі тексту;

- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

2.2.2. Друге завдання усної частини атестаційного іспиту

Питання з теоретичних мовних дисциплін

Теоретична підготовка майбутнього фахівця з англійської мови і літератури, другої іноземної мови, перекладу включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, передбачає обізнаність майбутніх фахівців щодо структури та системи іноземної мови, що вивчається, закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних і мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння іноземною мовою, здатність та готовність здобувачів реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Питання з теоретичних мовних дисциплін

I. Theoretical Phonetics of the English Language

1. Phonetics as a linguistic discipline and its branches. Phonetics at the intersection of linguistic studies.
2. Phonological system of English. The hierarchy of phonological units. Phoneme as the smallest discrete phonological unit and its functions.
3. Basic methods of phonological analysis. Phonological rules. The system of phonological oppositions in English. The distinctive features theory. The system of phonological oppositions. From the history of phoneme theory. Schools of Phonology.
4. English vowels and consonants. Problems of their phonological analysis and classification.
5. Syllable as a phonetic and phonological unit. The structure and types of syllables in English, their graphical representation. Functions of the syllable. Syllable formation theories.
6. Word stress as a component of the word phonetic structure and its functions. Acoustic and perceptual cues to word accent. Types of word accents. Linguistically relevant degrees of word stress. Word accentuation tendencies and basic word stress patterns in English.
7. Intonation as the complex semantic unity of suprasegmental features. Different approaches to the definition of intonation and its components. Speech melody, utterance

stress, loudness, tempo and pausation, rhythm, voice timbre as subsystems of intonation. Functions of intonation.

8. Phonostylistics as a branch of phonetics. Extralinguistic factors causing phonetic modifications of speech. Phonetic styles, the problem of their definition and classification.

9. Dialectology and dialect studies. The linguistic atlas of England and the United States. National pronunciation standards of English in the English-speaking countries.

10. The orthoepic norm of English and its types. Phonetic changes in the present-day standard English. Regional and social variants in the British English pronunciation.

II. Introduction to Germanic Philology / History of the English Language

1. Principal Features of Germanic Languages (Word Stress in Indo-European and Common Germanic; Common Germanic Vowel Shift, Common Germanic Fracture; Indo-European and Germanic Ablaut; Grimm's Law; Verner's Law; Rhotacism.

2. Indo-European, Common Germanic and classical Old English phonemic systems compared.

3. The Old English Vowel System. Phonological Processes in OE and their Traces in Modern English. Development of Vowels in Unstressed Syllables in OE, ME, Early New English.

4. Noun declensions in OE. Types of stems.

5. The Categories of the OE Adjective and their further development.

6. The Morphological classification of the OE Verbs (strong, weak, preterite-present and anomalous verbs).

7. The Linguistic consequences of the Scandinavian Invasion.

8. General characteristics of Middle English Grammar. Changes within the system of Strong and Weak Verbs in Middle English.

9. Historical Development of Analytical Forms of the Verb in English.

10. Phonological processes of Middle English and Early New English Periods (quantitative and qualitative changes of vowels in ME; development of monophthongs and diphthongs; The Great Vowel Shift).

III. Lexicology of the English Language

1. The internal structure of English words. Types of morphemes.

2. Word formation in English. Productivity in word formation.

3. The English word: the problem of definition. Approaches to word meaning and types of meaning.

4. Polysemy in English. The semantic structure of polysemantic words. Transference of meaning. Homonymy.

5. Basic paradigmatic relations in English: synonymy, antonymy, hyponymy, meronymy. Lexical semantic fields.

6. Syntagmatic relations in the English lexicon. "Free" word groups: features, types, problems of collocability / combinability.
7. Phraseological units in English: the problem of definition, features, classifications.
8. Words of native origin and the borrowed element in the English vocabulary.
9. Standard English and regional variation of the English lexicon.
10. Lexicography as a branch of linguistics. Types of dictionaries.

IV. Theoretical Grammar of the English Language

1. Three models of linguistic description: semantic, syntactic and pragmatic. Systemic relations in language: paradigmatic and syntagmatic relations.
2. The word as the central unit of language. Grammatical meaning of the word. Types of grammatical meaning.
3. Grammatical categories, means of realization of grammatical categories. Opposition as the basis for realizing grammatical categories, types of oppositions.
 4. Lexical-grammatical word classes. The problem of word classification into parts of speech. Different approaches to the parts of speech classification in English.
 5. General characteristics of the noun as a part of speech. Grammatical categories of number and case. The problem of the category of gender.
 6. General characteristics of the verb as a part of speech. Grammatical categories of the verb. The categories of voice, aspect and tense. The problem of future tenses.
 7. Basic language units of the syntactic level. Different approaches to the study of the sentence: traditional, IC analysis. The utterance as a speech unit.
 8. Text Linguistics – modern approach to the text study. Textual integrative properties. Coherence, cohesion and deixis.
 9. Pragmatic approach to analyzing speech: Speech Act theory. Classifications of speech acts by J. Austin, J. Searle, G. Pocheptsov. Indirect speech acts.
 10. The study of language in use – Discourse Analysis. Communicative maxims by P. Grice. Conversational and conventional implicatures.

V. Stylistics of the English Language

1. Stylistics as a linguistic discipline. Object and subject-matter of stylistics.
2. Key concepts of stylistics: style; individual style; norm; context.
3. Foregrounding, major types of foregrounding.
4. The theory of image. Image structure, types of images.
5. Style and meaning. Meaning from a stylistic point of view. Types of connotations.
6. Phonetic and graphical stylistic means in English.
7. Stylistic differentiation of the English vocabulary: neutral, literary, colloquial words.
8. General overview of the English syntactic stylistic means.
9. General overview of the English semasiological stylistic means.

10. The problem of functional styles in English.

VI. General Linguistics

1. Linguistics as a scientific study of language.
2. Scope of linguistics.
3. Language and other types of communication.
4. Typology of language categories.
5. Basic concepts of linguosemiotics.
6. Traditional linguistic paradigms.
7. Present-day linguistic paradigms.
8. Basics of neuro- and cognitive linguistics.
9. Sociolinguistics. Functioning of one language.
10. Language variants: territorial, social, stylistic.

VII. The Theory and Practice of Translation.

1. Comment upon the ambiguity of some terms concerning translation (free translation vs. free adaptation/free interpretation, etc.)
2. Comment upon the main difference between the interlinear and literary/literary artistic kinds of translating.
3. Translating/interpreting in establishing, maintaining, and strengthening diplomatic, political, economic, scientific, cultural and other relations between different nations in the world.
4. Transformations in translation. Types of lexical transformations.
5. Transformations in translation. Types of grammatical transformations.
6. Transformations in translation. State the difference between logical development and addition. Exemplify your point of view.
7. Comment on the meanings expressed by the constructions of the modal verbs can, may, must + perfect infinitive and ways of their rendering into Ukrainian.
8. The notions of faithfulness and equivalence in present-day Translation Studies. Ways of achieving faithfulness.
9. Untranslatability in translation.
10. Specific features of reproducing proper names, names of institutions and organizations, trade unions, journals and publishing houses. Exemplify your point of view.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СТУПЕНЕМ “БАКАЛАВР” НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ

3.1. Оцінювання письмової частини відповіді

Реферування публіцистичної статті передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок писемної комунікації в межах навчальної програми. Здобувач повинен продемонструвати сутнісне бачення і розуміння інформації, активний характер її осмислення.

Екзаменаційний бал за письмову роботу на атестаційному іспиті з першої іноземної мови складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **40** балів.

Підсумковий бал за письмову частину атестаційного іспиту з першої мови (англійської) та перекладу виставляється за такими критеріями:

Таблиця 1

Оцінювання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Зміст письмової роботи	20	– повне розкриття змісту статті іноземною мовою; – змістовний, логічний та аргументований виклад матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – доцільне використання лексики та синтаксичних конструкцій	18–20 (A)
			– повне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	16–17 (B)
			– неповне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та	15 (C)

			аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; суттєві порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	13–14 (D)
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; грубі порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	12 (E)
			– зміст статті не розкритий; – відсутній логічний та аргументований виклад матеріалу; наявні – грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій.	0-11 (F)
2.	Форма письмової роботи	20	– не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних;	18–20 (A)
			– не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних;	16–17 (B)
			– не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних;	15 (C)
			– не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних;	13-14 (D)
				12

			– не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних;	(E)
			– 13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних	0-11 (F)

3.2. Оцінювання усної частини відповіді

При виставленні оцінки за виконання завдань усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу враховується змістовність, ґрунтовність відповіді та форма її репрезентації, комунікативна компетентність здобувачів вищої освіти за ступенем “Бакалавр”, володіння ними основами теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється згідно з вимогами до конкретних завдань екзаменаційного білету. Загалом за усну частину відповіді на атестаційному іспиті здобувач може набрати **60** балів.

3.2.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Ознайомлення із запропонованим іншомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Вимоги до першого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розуміння змісту тексту;
- його адекватний та логічний переказ у стислій формі;
- логічна побудова відповіді;
- дотримання необхідних міжфразових зв’язків;
- логічні відповіді на запитання, поставлені екзаменаторами стосовно змісту тексту;
- висловлення власної точки зору та особистої оцінки прочитаного;
- змістовний та детальний аналіз лінгвістичних особливостей тексту;
- смислова та комунікативна інтерпретація його основної ідеї.

Форма відповіді:

- правильне фонетичне оформлення мовлення;
- вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення;
- широка варіативність лексичних, граматичних структур і доцільність їх використання.

Таблиця 2

Оцінювання першого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови(англійської) та перекладу

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	<p style="text-align: center;"><i>Ознайомлення із запропонованим іношомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту</i></p>	30	<p>– невиконання однієї незначної вимоги до змісту чи однієї незначної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 5 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 9 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	<p style="text-align: center;">27-30 (A)</p> <p style="text-align: center;">25-26 (B)</p> <p style="text-align: center;">23-24 (C)</p>
			<p>– невиконання до двох вимог до змісту та/чи двох вимог до форми;</p> <p>– допускається до 11 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	20-22 (D)

			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання до трьох вимог до змісту та/чи трьох вимог до форми; – допускається до 14 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру 	18-19 (E)
			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання більше трьох вимог до змісту та/чи більше трьох вимог до форми; – наявність у відповіді студента більше 15 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру. 	0-17 (F)

3.2.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: Питання з теоретичних мовних дисциплін

Вимоги до другого завдання усної частини відповіді:

зміст відповіді:

- повне розкриття теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних явищ;
- надання необхідних дефініцій понять;
- демонстрація сутнісного бачення і розуміння теоретичної інформації, її осмислення;
- ілюстрація своєї відповіді прикладами;

форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Оцінювання другого завдання усної відповіді здобувача на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (англійської) та перекладу наведені у таблиці 3:

Таблиця 3

Оцінювання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови(англійської) та перекладу

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
2.	Питання з теоретичних мовних дисциплін	30	<p>– невиконання однієї незначної вимоги до змісту або однієї незначної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 5 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання до двох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 8 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	<p>27-30 (A)</p> <p>25-26 (B)</p> <p>23-24 (C)</p> <p>20-22 (D)</p>

			<p>– невиконання до трьох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	18-19 (E)
			<p>– невиконання чотирьох/п'яти вимог до змісту та двох вимог до форми;</p> <p>– наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	0-17 (F)

3.3. Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (англійської) та перекладу

Система оцінювання результатів атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу є накопичувальною. Складниками підсумкового балу за атестаційний іспит з першої іноземної мови та перекладу є:

- бали за письмове реферування іноземною мовою україномовної статті;
- бали за усний лінгвістичний коментар тексту;
- бали за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.

Наприклад, на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (англійської) та перекладу здобувач отримав за письмове завдання **37** бали (**18** балів за форму і **19** балів за зміст), за інтерпретацію англійського тексту **23** бали і за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін **20** балів. Рейтинговий бал здобувача на атестаційному іспиті становитиме: **37+23+20=80** балів.

Підсумкова оцінка за відповідь на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (англійської) та перекладу за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і 4-х бальною шкалою виставляється за Таблицею 4:

Таблиця 4

Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (англійської) та перекладу

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за 4-х бальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

Рішення екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти за ступенем “Бакалавр” про оцінку знань, продемонстрованих здобувачами при складанні атестаційного іспиту з першої іноземної мови (англійської) та перекладу, приймається на її закритому засіданні.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ

Англійська мова

Вступ до германського мовознавства та історія мови

1. Верба, Л.Г. (2012). *Історія англійської мови*. Вінниця: Нова Книга.
2. Жлуктенко, Ю. О. & Яворська, Т. А. (1986). *Вступ до германського мовознавства*. Київ: Вища школа.
3. Кочерган, М. П. (2006). *Вступ до мовознавства*. К. : Академія.
4. Левицький, В. В. (2006). *Основи германістики*. Вінниця: НОВА КНИГА.
5. Сабо, О. А. (2007). *Вступ до германського мовознавства в таблицях*. Київ: "Освіта України".
6. Студенець, Г. І. (1998). *Історія англійської мови в таблицях*. Київ: КДЛ.
7. Широков, В. А. & Лучик, А. А. (2021). Парадигмальні засади лінгвістики першої половини ХХІ століття. *Мовознавство*, 5, 3-16.
8. Bragg, M. (2011). *The Adventure of English: The Biography of a Language*. New York: Arcade Publishing.
9. Cable, T. (2011). *A comparison to Baugh and Cable's history of the English language*. London, New York: Routledge.
10. Hogg, R. (2003). *The Cambridge history of the English language*. Cambridge: Cambridge university press.
11. Seargeant, Ph., Hewings, A. & Pihlaja, S. (2018). *The Routledge Handbook of English Language Studies (Routledge Handbooks in English Language Studies)*. New York: Routledge.

Лексикологія

1. Мостовий, М. І. (1993). *Лексикологія англійської мови*. Харків: Основа.
2. Bauer, L. (2021). *An Introduction to English Lexicology (Edinburgh Textbooks on the English Language)*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
3. Carstairs-McCarthy, A. (2002). *An Introduction to English Morphology: Words and Their Structure*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
4. Ganetskaya, L. V. (2004). *Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises*. Київ: Ленвіт.
5. Jackson, H. & Zé Amvela, E. (2021). *An Introduction to English Lexicology: Words, Meaning and Vocabulary*. London: Bloomsbury Academic.
6. Lipka, L. (1992). *An Outline of English Lexicology*. Tübingen Niemeyer.
7. Melchers, G. & Shaw, Ph. (2013). *World Englishes*. New York: Routledge.
8. Meyzerska, I. (2014). *Introduction to Lexicography*. Навчальний посібник з англійської лексикографії для студентів III курсу. Київ: Вид. центр КНЛУ.

9. Murphy M. Lynne. (2010). *Lexical meaning (Cambridge textbooks in linguistics)*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Popescu, F. (2019). *A Paradigm of Comparative Lexicology*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.

Теоретична грамати́ка

1. Волкова, Л. М. (2009). *Теоретична грамати́ка англійської мови. Сучасний підхід: Навчальний посібник*. Київ: Освіта України.
2. Гуляр, Т. Б., Гладуш Н. Ф., Максимов С. Е., Серякова И. И. (1989). *Методические рекомендации по изучению теоретической грамматики английского языка*. Київ: КГПИИЯ.
3. Gutzmann, D. (2019). *The Grammar of Expressivity (Oxford Studies in Theoretical Linguistics Book 72)*. Oxford: OUP Oxford.
4. Morokhovskaya, E.Y. (1984). *Fundamentals of Theoretical English Grammar*. Kyiv: Vysšaja škola.
5. Volkova, L.M. (2011). *Theoretical Grammar Practice*. К.: Освіта України.

Стилїстика

1. Єфімов, Л. П. & Ясінецька, О. А. (2004). *Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз*. Вінниця: НОВА КНИГА.
2. Изотова, Н. П. (2022). Ігрова стилїстика як новий напрям мовознавчих студій. *Modern Aspects of Science*. The international collective monograph. Vol. 20. Česká republika. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.: Publishing Group “Vědecká perspektiva”, 202-226.
3. Кухаренко, В. А. (2004). *Інтерпретація тексту*. Вінниця: НОВА КНИГА.
4. Мороховский, А. Н., Воробьева О. П., Лихошерст Н. И. & Тимошенко З. В. (1991). *Стилїстика англійського языка*. Киев: Вища школа.
5. Burke, M. (2017). *The Routledge Handbook of Stylistics*. New York: Routledge.
6. Gibbons, A. & Whiteley, S. (2018). *Contemporary Stylistics. Language, Cognition, Interpretation*. Edinburgh: Edinburgh University Press
7. Izotova, N. P. & Redka, I. A. (2013). *Overcoming Challenges in Fiction: Навчально-методичний посібник з англійської мови для самостійної роботи (IV курс, факультет германської філології)*. Київ: Вид. центр КНЛУ.
8. Izotova, N. P. & Redka, I. A. (2013). *Self-Study Guide to Stylistics of English: Навчально-методичний посібник з англійської мови для самостійної роботи (IV курс, факультет германської філології)*. Київ: Вид. центр КНЛУ.
9. Norgaard, N., Busse, B. & Montoro, R.O. (2010). *Key Terms in Stylistics*. New York: Bloomsbury Publishing.
10. Simpson, P. (2004). *Stylistics. A resource book for students*. New York: Routledge.
11. Sotirova, V. (2016). *The Bloomsbury Companion to Stylistics*. London: Bloomsbury.

12. Stockwell, P., Whiteley, S. (2014). *The Cambridge Handbook of Stylistics*. Cambridge University Press

Теоретична фонетика

1. Врабель, Т.Т. (2009). *Лекції та методичний посібник для семінарів з теоретичної фонетики англійської мови*. Ужгород: ПоліПрінт.
2. Дворжецька, М.П. (2005). *Фонетика англійської мови: фоностилістика, риторика мовленнєвої комунікації*. Вінниця: Нова книга.
3. Калита, А.А., Тараненко, Л.І. (2010). *A Concise Dictionary of Phonetic Terms*. Ternopil.
https://www.researchgate.net/publication/343862581_A_CONCISE_DICTIONARY_OF_PHONETIC_TERMS
4. Нестеренко, Н.М. (2022). *Теоретична фонетика англійської мови*. Київ: Ліра-К.
5. Паращук В. Ю. (2005). *Теоретична фонетика англійської мови*. Вінниця: НОВА КНИГА.
6. Carr, Ph. (2019). *English Phonetics and Phonology: An Introduction*. Hoboken: Wiley-Blackwell.
7. Collins, B., Mees, I. M. & Carley, P. (2019). *Practical English Phonetics and Phonology: A Resource Book for Students (Routledge English Language Introductions)*. London: Routledge.
8. Roach P. (2009). *English Phonetics and Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Shtakina, L.O. (2013). *Phonostylistics through practice*. Vinnytsia: Nova Knyha.
10. Wells, J.C. (2006). *English Intonation: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Wells, J.C. (2008). *Longman Pronunciation Dictionary*. Harlow: Longman, Pearson Education ESL.

Теорія і практика перекладу

1. Карабан, В. І. (2004). *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Вінниця: Нова Книга.
2. Карабан, В. І. & Мейс, Дж. (2003). *Переклад з української мови на англійську мову*. Вінниця: Нова книга.
3. Корунець, І. В. (2008). *Вступ до перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
4. Корунець, І. В. (2008). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*. Вінниця: Нова книга.
5. Некряч, Т.Є. & Чала, Ю.П. (2008). *Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів*. Вінниця: НОВА КНИГА.
6. Олікова, М.О. (2000). *Теорія і практика перекладу*. Луцьк: Вежа.
7. Munday, J., Pinto, S. R. & Blakesley, J. (2022). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. London and New York: Routledge.
8. Röchhacker, F. (2022). *Introducing Interpreting Studies*. London and New York: Routledge.

Загальне мовознавство

1. Aitchison, J. (2008). *Teach Yourself Linguistics*. Chicago: Contemporary Books.
2. Benson, G. (2022). *Understanding Theoretical Linguistics*. Brooklyn: States Academic Press.
3. Chomsky, N. (2006). *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Cutting, J. (2008). *Pragmatics and Discourse: A resource book for students*. Florence: Routledge.
5. Finch, G. (2003). *How to Study Linguistics*. New York: Palgrave Macmillan.
6. Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2018). *An Introduction to Language*. Boston: Wadsworth Cengage Learning.
7. Larson, R. (2010). *Grammar as Science*. Cambridge: The MIT Press.
8. Wardhaugh, R. & Fuller, J. M. (2021). *An Introduction to Sociolinguistics*. Blackwell Publishing.
9. Yule, G. (2020). *The Study of Language*. Cambridge etc.: Cambridge University Press.